

ASIA: OHJEET HAETTAESSA ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNTAAN 2015-2019

Nämä ohjeet on suunnattu rekisteröidyille järjestöille, yhdistyksille ja uskonnollisille yhdyskunnille ¹, jotka ovat kiinnostuneita edustamaan maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä ² Etnisten suhteiden neuvottelukunnassa eli ETNO:ssa toimikaudella 2015-2019.

1. MIKÄ ON ETNISTEN SUHTEIDEN NEUVOTTELUKUNTA ETNO?

- Neuvottelukunta on asiantuntijaelin, jonka tarkoituksena on edistää vuoropuhelua viranomaisten ja kolmannen sektorin toimijoiden välillä. ETNO on neuvoo-antava lausuntotaho, jolla ei ole varsinaista päätösvaltaa. Sen tehtävät, kokoonpano ja toimikausi on määritelty valtioneuvoston asetuksessa.
- Neuvottelukuntana ETNO pyrkii nostamaan asioita yleiseen keskusteluun myös antamalla omia kannanottoja eri aiheista. Neuvottelukunnalla voi olla lisäksi omia tapahtumia, kampanjoita, julkaisutoimintaa sekä muita omia projekteja
- ETNO toimii oikeusministeriön yhteydessä. Alueelliset neuvottelukunnat toimivat alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY-keskusten) yhteydessä.
- ETNO:n toimikausi on neljä vuotta 2015-2019.
- ETNO:ssa on koko Suomen kattava **valtakunnallinen neuvottelukunta** ja seitsemän **alueellista neuvottelukuntaa**

Valtakunnallinen ETNO	Alueelliset ETNOt
<ul style="list-style-type: none"> • Toimialue: koko Suomi 	ETNON toimialue (pääpaikkakunta):
	<ul style="list-style-type: none"> • ETELÄ-SUOMEN ETNO - Uusimaa, Häme ja Kaakkois-Suomi (Helsinki)
	<ul style="list-style-type: none"> • PIRKANMAAN JA KESKI-SUOMEN ETNO (Tampere)
	<ul style="list-style-type: none"> • LÄNSI-SUOMEN ETNO - Varsinais-Suomi ja Satakunta (Turku)
	<ul style="list-style-type: none"> • ITÄ-SUOMEN ETNO - Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo (Kuopio)
	<ul style="list-style-type: none"> • POHJANMAAN ETNO - Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa (Vaasa)
	<ul style="list-style-type: none"> • POHJOIS-SUOMEN ETNO - Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu (Oulu)
	<ul style="list-style-type: none"> • LAPIN ETNO (Rovaniemi)

¹ Jatkossa mainitaan vain yhdistykset, vaikka sillä viitataan rekisteröityneisiin järjestöihin ja yhdistyksiin, rekisteröityneisiin uskonnollisiin yhdyskuntiin, sekä yhdistysten yhteenliittymiin

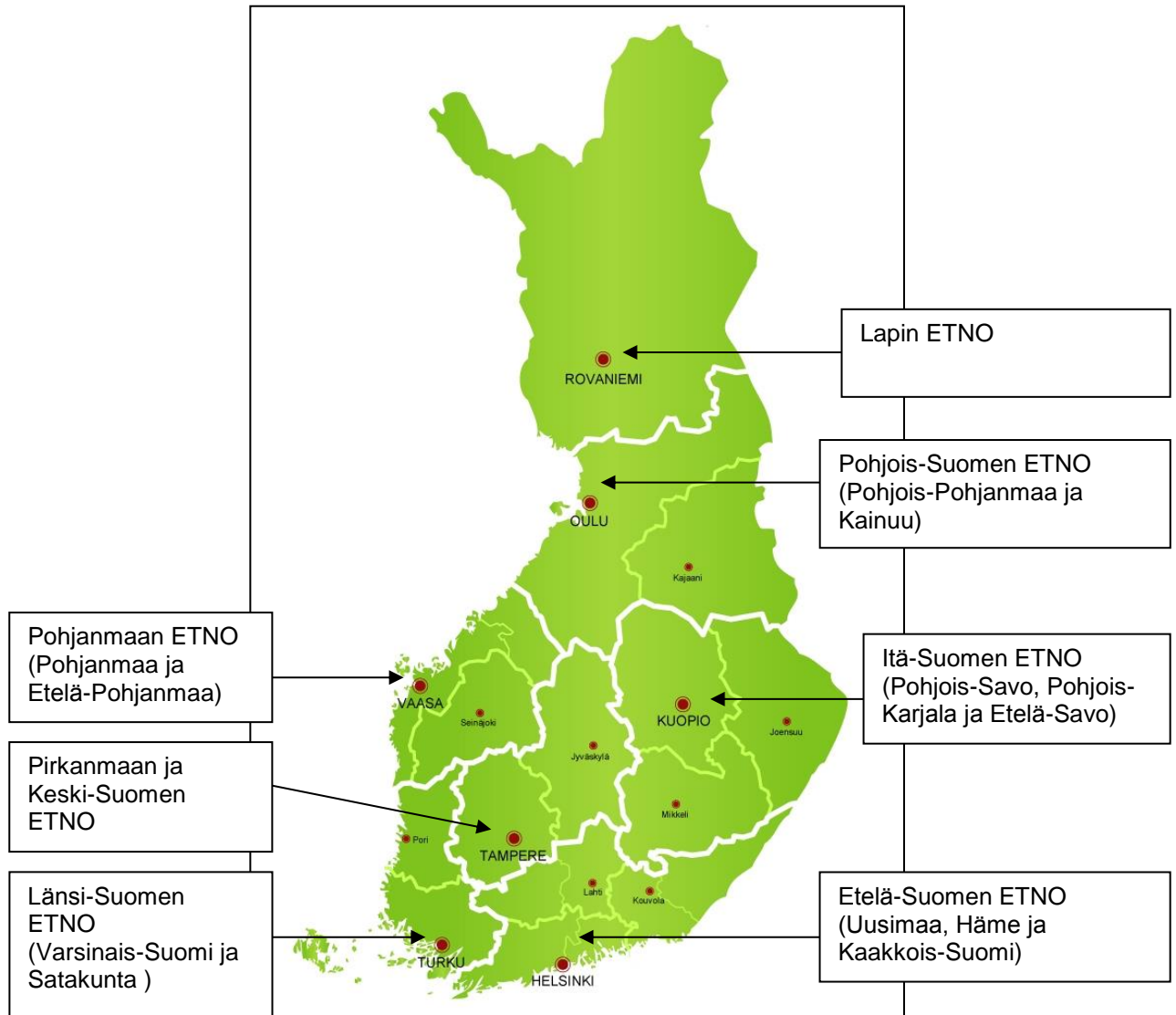
² Jatkossa mainitaan vain maahanmuuttajat, vaikka sillä viitataan myös muihin etnisiin vähemmistöihin.

Etnisten suhteiden neuvottelukunta

<ul style="list-style-type: none"> • kokouksia noin 4 kertaa vuodessa • järjestää ETNO-foorumin • asioita valmisteleva työjaosto • Adhoc -työryhmiä • kokoukset pääosin Helsingissä 	<ul style="list-style-type: none"> • kokouksia 3-6 kertaa vuodessa • järjestää muita paikallisia tapahtumia
<ul style="list-style-type: none"> • enintään 33 jäsentä, joista vähintään 10 edustaa maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä (valitaan järjestöhaun kautta) 	<ul style="list-style-type: none"> • vähintään 10 ja enintään 14 jäsentä, joista vähintään puolet edustavat maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä (valitaan pääsääntöisesti järjestöhaun kautta)
<ul style="list-style-type: none"> • varapuheenjohtaja maahanmuuttajien tai etnisten vähemmistöjen edustaja 	<ul style="list-style-type: none"> • puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja maahanmuuttajien tai etnisten vähemmistöjen edustaja
<ul style="list-style-type: none"> • Työtä koordinoi oikeusministeriö 	<ul style="list-style-type: none"> • Työtä koordinoivat elinkeino-, liikenne- ja ympäristö-keskukset (ELY-keskukset)
<ul style="list-style-type: none"> • Neuvottelukunnan kokoaa oikeusministeriö ja sen nimeää valtioneuvosto. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vastuulliset ELY-keskukset nimeävät alueelliset neuvottelukunnat alueen muita ELY-keskuksia kuultuaan.

1.1 Seitsemän alueellista ETNO neuvottelukuntaa

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

1.2 Mitkä ovat ETNO:n tehtävät?

- 1) edistää vuoropuhelua ja yhteistyötä maahanmuuttajien, etnisten vähemmistöjen, viranomaisten, poliittisten puolueiden ja kansalaisjärjestöjen välillä;
- 2) seurata etnisten suhteiden kehittymistä yhteiskunnassa ja tehdä aloitteita maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen osallistumisen ja vaikuttamisen edistämiseksi, näiden ryhmien henkilökohtaisen turvallisuudentunteen parantamiseksi ja eri väestöryhmien välisen myönteisen asenneilmapiirin kehittämiseksi;
- 3) toimia asiantuntijaelimenä antamalla lausuntoja sekä tekemällä esityksiä ja aloitteita maahanmuutto-, kotouttamis- ja yhdenvertaisuuspolitiikan eri osa-alueiden kehittämiseksi;
- 4) tehdä aloitteita etnisiä suhteita koskeviksi selvitys- ja kehittämishankkeiksi sekä osallistua niihin;
- 5) tiedottaa etnisten suhteiden kehittymisestä sekä tehdä tunnetuksi monimuotoisen yhteiskunnan etuja.

1.3 Mitä ETNO tekee?

- antaa lausuntoja ja suosituksia, tekee aloitteita ja esityksiä sekä järjestää koulutus- ja muita tilaisuuksia
- järjestää vuosittain Etnisten suhteiden foorumin
- tiedottaa ja välittää tietoa

1.4 Mitä ETNO ei tee?

Koska ETNO:n tehtävänä on tuoda esille maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen tilannetta ja ongelmia **laajasta** näkökulmasta:

- Neuvottelukunta ei etsi konkreettisia ratkaisuja yksittäisten ihmisten ongelmiin
- Neuvottelukunta ei puutu yksittäisiin syrjäntilanteisiin
- Neuvottelukunta ei edistä yksittäisten ryhmien etua
- Neuvottelukunta ei etsi tai tarjoa työpaikkoja tai yhdistykselle ja muille yhteisöille taloudellista tukea

2. KETKÄ YHTEISÖT VOIVAT HAKEA ETNON JÄSENEKSI?

Valtakunnalliseen ETNO:on voivat hakea:

- rekisteröidyt yhdistykset sekä rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat, jotka voivat edustaa maahanmuuttajataustaisia henkilöitä ja/tai muita etnisiä vähemmistöjä.
- Yhdistysten yhteenliittymät; eli useampi yhdistys yhdessä. Vähintään yhden hakijayhdistyksen tulee olla rekisteröitynyt, muut voivat olla epävirallisempiakin yhteisöjä.

Alueelliseen ETNO:on voivat hakea:

- rekisteröidyt yhdistykset ja rekisteröidyt uskonnolliset yhdyskunnat tai yhteisöjen yhteenliittymät, joilla on toimintaa alueellisen ETNO:n alueella.

2.1 Millaisilta järjestöiltä toivotaan hakemuksia ETNO:on?

Hakemuksia toivotaan maahanmuuttajataustaisten yhdistyksiltä, kattojärjestöiltä ja sellaisilta monikulttuurisilta yhdistyksiltä, joissa kantaväestön lisäksi toimii maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Hakemuksia voivat tehdä myös muut rekisteröidyt yhteisöt, kuten uskonnolliset yhdyskunnat. Tärkeää on yhdistyksen kyky edustaa maahanmuuttajia ja etnisiä vähemmistöjä.

Halutessaan yhdistykset voivat hakea ETNO:n jäseneksi myös yhdessä. Tällöin kyseessä on yhdistysten yhteenliittymä Jos useampi yhdistys laatii hakemuksen ETNO:on yhdessä (yhdistysten yhteenliittymänä), tämä voi lisätä sen edellytyksiä edustaa maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Yhdistysten yhteenliittymän laatimassa hakemuksessa vähintään yhden yhdistyksen tulee olla rekisteröitynyt, muut voivat olla epävirallisempiakin yhteisöjä.

2.2 Millä perusteella ETNO:n viralliset jäsenjärjestöt valitaan?

Koska valtakunnalliseen ja alueellisiin neuvottelukuntiin voidaan ottaa jäseneksi vain rajallinen määrä järjestöjä, oikeusministeriö valitsee hakemuksen jättäneistä järjestöistä valtakunnallisen ETNO:n viralliset jäsenjärjestöt.

Alueellisten neuvottelukuntien työtä koordinoivat ELY-keskukset valitsevat hakemuksen jättäneistä järjestöistä ETNO:n viralliset jäsenjärjestöt alueellisiin neuvottelukuntiin.

Valinnassa otetaan huomioon erityisesti seuraavat asiat:

- Yhdistyksen edustama yhteisö ja sen jäsenten määrä
- Yhdistyksen asiantuntijakokemus ja osaaminen
- Yhdistyksen yhteistyöverkostot
- Yhdistyksen tavoitteet hyvien etnisten suhteiden edistämiseksi
- Yhdistyksen hyvä hallinto
- Yhdistyksen halu ja resurssit sitoutua ETNO:n toimintaan

Hakemuksen jättäneistä yhdistyksistä pyritään kokoamaan mahdollisimman monipuolinen ja maahanmuuttajataustaisia henkilöitä ja etnisiä vähemmistöjä mahdollisimman hyvin edustava kokoonpano.

2.3 Mitä muita tahoja kuuluu ETNO:on?

Maahanmuuttajataustaisten jäsenten lisäksi valtakunnalliseen ETNO:on kuuluu edustajat esimerkiksi oikeusministeriöstä, sisäministeriöstä, ulkoasiainministeriöstä, työ- ja elinkeinoministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja sosiaali- ja terveysministeriöstä, eduskunnassa edustettuina olevista puolueista, Suomen Kuntaliitosta ja keskeisistä työmarkkinajärjestöistä.

Alueellisen neuvottelukunnan kokoonpanon määrittelee koordinoiva ELY-keskus alueen muita ELY-keskuksia kuultuaan. Mukaan voidaan kutsua yhdistyksistä valittujen maahanmuuttajien lisäksi esimerkiksi ELY -keskusten, kuntien, aluehallintovirastojen, kansalaisjärjestöjen, työelämän osapuolten ja uskonnollisten yhteisöjen edustajia.

3. MIKSI JÄRJESTÖN KANNATTAA HAKEUTUA ETNO:ON?

3.1. Toiminta ETNO:n virallisena jäsenjärjestönä

Osallistuminen etnisten suhteiden neuvottelukunnan toimintaan kannattaa, koska:

- Järjestöllä on mahdollisuus vaikuttaa ja edistää hyviä etnisiä suhteita Suomessa valtioneuvoston asettaman neuvottelukunnan kautta.
- Neuvottelukunnassa voi tutustua maahanmuuttopolitiikan tekemiseen ja ajankohtaisiin maahanmuuttokysymyksiin.
- Neuvottelukunnassa toimimalla saa mahdollisuuden verkostoitua maahanmuuttopolitiikkaa valmistelevien ja toimeenpanevien poliitikkojen, virkamiesten ja muiden tahojen kanssa.
- Tarjoamalla oman näkemyksensä etnisten suhteiden tilasta Suomessa maahanmuuttajat voivat vaikuttaa tehtäviin linjauksiin.
- ETNO:ssa toimivat maahanmuuttajataustaiset henkilöt voivat antaa taustatietoja ja perustella kysymyksiä maahanmuuttajien näkökulmasta, mikä vaikuttaa prosessien kautta myös tehtäviin päätöksiin ja maahanmuuttopolitiikan toimeenpanoon.
- Maahanmuuttajajärjestöjen on mahdollista hakeutua niin valtakunnalliseen kuin alueelliseenkin ETNO:on (katso tämän ohjeen kohta 2). Alueellisen neuvottelukunnan päämääränä on keskittyä käsittelemään alueen etnisiin suhteisiin liittyviä erityispiirteitä, kun taas valtakunnallisella neuvottelukunnalla on koordinoivampi ja laajempia suuntalinjoja tarkasteleva rooli.

3.2. Järjestöjen muu yhteistyö ETNO:n kanssa

Koska valtakunnalliseen ja alueellisiin neuvottelukuntiin voidaan ottaa jäseneksi vain rajallinen määrä edustajia, kaikki halukkaat eivät välttämättä pääse ETNO:n virallisiksi jäseniksi. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei neuvottelukunnan toimintaan olisi mahdollista osallistua muuten. Esimerkkejä muista osallistumismahdollisuuksista:

Etnisten suhteiden
neuvottelukunta

- Etnisten suhteiden foorumi
Joka vuosi ETNO järjestää julkisen tilaisuuden, jonka päämääränä on käsitellä ajankohtaisia etnisiin suhteisiin liittyviä teemoja ja lisätä maahanmuuttopolitiikan ja etnisen yhdenvertaisuustavoitteen näkyvyyttä suomalaisessa yhteiskunnassa
- Ad hoc –työryhmät:
ETNO voi asettaa toiminta-ajaltaan ja tavoitteeltaan rajattuja työryhmiä, jotka esimerkiksi tekevät selvityksen tietyistä teemasta. Ad hoc –työryhmiin voidaan kutsua asiantuntijajäseneksi myös muita kuin ETNO:n virallisia jäseniä.
- ETNO:n kokoukset ja kuulemistilaisuudet
ETNO:n kokoukseen voivat osallistua myös muut kuin sen varsinaiset jäsenet. Käsiteltävän teeman perusteella sinne voidaan kutsua myös muita asiantuntijoita. ETNO järjestää myös tarpeen mukaan laajempia kuulemistilaisuuksia maahanmuuttajille.
- Järjestöjen sähköpostilista:
Hakemuksista saaduista järjestöjen yhteystietoista luodaan järjestöjen sähköpostilista. Sähköpostilistan kautta järjestöt saavat tärkeää tietoa mm. rahoituskanavista ja hakuajoista, järjestöille tarkoitetuista koulutuksista, kuulemistilaisuuksista ja muista ajankohtaisista asioista.

4. MITÄ ETNO:N JÄSENELTÄ ODOTETAAN?

Kun ETNO:n viralliset jäsenyhdistykset on valittu, yhdistyksiä pyydetään esittämään jäsen ja varajäsen ETNO:on. **Yhdistyksiä pyydetään huomioimaan, että henkilöedustajat pyydetään nimeämään alkusyksyn aikana. Tästä syystä yhdistyksiä pyydetään alustavasti pohtimaan henkilöjäseniä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.**

Jäsenellä ja varajäsenellä tulee olla riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja asiantuntemusta neuvottelukunnassa toimimiseen. Jäsentä ja varajäsentä esitettäessä tulee huomioida, että molemmat sukupuolet ovat tasaisesti edustettuina.

On tärkeää, että:

- Yhdistys ja sen nimeämä jäsen/varajäsen sitoutuu ETNO:n toimintaan.
- Jäsen tai varajäsen osallistuu kokouksiin

Mikäli jäsenelle tulee este, hänen tulee varmistaa, että henkilökohtainen varajäsen pääsee osallistumaan kokoukseen. Oman kiinnostuksensa ja asiantuntemuksensa mukaisesti jäsenet voivat lisäksi hakeutua mahdollisesti perustettaviin ad hoc –työryhmiin.

Valtakunnallinen ETNO kokoontuu pääasiallisesti Helsingissä, mutta alueellisten ETNO:jen kokoontumispaikan voi määritellä neuvottelukunta itse. Alueellisia kokouksia voidaan järjestää myös vuorotellen eri kaupungeissa. ETNO:n jäseniltä odotetaan valmiutta matkustaa toisella paikkakunnalla järjestettäviin kokouksiin. Matkakustannukset korvataan neuvottelukunnan budjetista. Samoin maksetaan kokouspalkkio sekä myöhemmin sovittavin perustein mahdolliset ansionmenetykset.

- Jäsen tuntee suomalaista yhteiskuntaa ja erityisesti maahanmuuttajien ja etnisten vähemmistöjen tilannetta Suomessa jossain määrin. Oman taustaryhmän tilanteen tunteminen on arvokas lähtökohta.
- Erityisesti valtakunnallisen neuvottelukunnan jäseniltä toivotaan jo valmiiksi kohtalaisen syvällistä maahanmuuttohallinnon tuntemusta.
- Kaikilla neuvottelukunnassa toimivilla jäsenillä tulee olla hyvä suomen tai ruotsin kielitaito. Kokouksissa käsitellään usein kieleltään melko monimutkaisia dokumentteja, esimerkiksi lakitekstiä.
- Aikaisempi kokemus yhteistyöstä viranomaisten kanssa tai työskentelystä neuvottelukunnassa voivat olla suureksi avuksi ETNO:ssa toimimisessa.
- Jäsen ja varajäsen varmistavat tiedonkulun

Mitä laajemmin jäsenet varmistavat tiedonkulun omasta organisaatiosta tai taustaryhmästä ETNO:on ja ETNO:sta omalle organisaatiolle tai taustaryhmälle, sitä tehokkaampia tuloksia neuvottelukunta voi saavuttaa.

5. MINNE HAKEMUKSET LÄHETETÄÄN ja MISTÄ SAA LISÄTIETOJA?

Valtakunnalliseen ja alueelliseen neuvottelukuntaan voi hakea lomakkeella, jotka löytyvät osoitteesta:

<http://www.oikeusministerio.fi/fi/index/ministerio/neuvottelujalautakunnat/etnistensuhteidenneuvottelukunta.html>

Lomakkeen liitteenä on pakollista lähettää:

- yhdistyksen säännöt
- ote yhdistysrekisteristä

Lomakkeen liitteenä on vapaaehtoista lähettää:

- yhdistyksen toimintakertomus vuodelta 2014
- yhdistyksen toimintasuunnitelma vuodelle 2015

Suosituskirjeitä ei tarvitse toimittaa.

Hakulomakkeet tulee lähettää allekirjoitettuina ja pakollisten liitteiden kanssa **oikeusministeriön kirjaamoon viimeistään 4.9.2015 2015 klo 16.15 mennessä osoitteella:**

HAKULOMAKKEEN PALAUTUSOSOITE	
Oikeusministeriö ETNO-haku (OM 1/021/2015) KIRJAAMO PL 25 00023 Valtioneuvosto Käyntiosoite: Kasarmikatu 25, 00130 Helsinki	
Tiedusteluihin vastaavat	
Valtakunnallinen ETNO	Oikeusministeriö ETNO:n sihteeristö Sähköpostiosoite: etno.om@om.fi Peter Kariuki, peter.kariuki@om.fi Puh. +358 2951 50191 Sanna Laukkanen, sanna.laukkanen@om.fi Puh. +358 2951 50205
Tiedusteluihin vastaavat	
ALUEELLISET ETNO NEUVOTTELUKUNNAT	ELY -KESKUKSET etunimi.sukunimi@ely- keskus.fi
ETELÄ-SUOMEN ETNO Uudenmaa, Häme ja Kaakkois-Suomi	Minna Kuivalainen (Helsinki) puh. 050 350 8841

PIRKANMAAN JA KESKI-SUOMEN ETNO	Pirjo Pajunen (Tampere) puh. 040 549 5590 Sari Jokinen (Jyväskylä) puh. 050 395 27 44
LÄNSI-SUOMEN ETNO Varsinais-Suomi ja Satakunta	Kalle Myllymäki (Turku) puh. 050 395 2550
ITÄ-SUOMEN ETNO Pohjois-Savo, Pohjois-Karjala ja Etelä-Savo	Lisbeth Mattson (Kuopio) p. 0295 026 597
POHJANMAAN ETNO Pohjanmaa ja Etelä-Pohjanmaa	Hanna Auronen (Vaasa) puh. 050 312 8532
POHJOIS-SUOMEN ETNO Pohjois-Pohjanmaa ja Kainuu	Hanna Määttä (Oulu) puh. 044 260 7508
LAPIN ETNO	Anne-Mari Suopajarvi (Rovaniemi) puh. 040 074 1601

HUOM.

Kaikki 4.9.2015 kello 16:15 mennessä postileimatut lomakkeet otetaan huomioon ETNO:n asettamisneuvotteluissa.

Valtakunnallisen neuvottelukunnan kokoonpanosta esityksen valtioneuvostolle tekee oikeusministeriö. Alueellisten neuvottelukuntien asettamisesta ovat vastuussa kunkin alueen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset.

Liitteet:

Valtioneuvoston asetus etnisten suhteiden neuvottelukunnasta 328/2015.